

در روی خزان دارم و در دیده بهار

زندگی و شعر مسعود سعد سلمان

پیشگفتار آقایانی دارشی

نشران

۱۳۹۹

سرشناسه: آقایانی چاوشی، لیلا،
عنوان و نام پدیدآور: در روی خزان دارم و در دیده بهار: زندگی و شعر مسعود سعدسلیمان / لیلا آقایانی چاوشی.
مشخصات نشر: تهران: نشر آنسو، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص. ۱۴۰۵/۲۱۰/۵ س.م.
شابک: 978-622-966002-7

وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۸۱] - ۱۸۴.
ران دیگر: زندگی و شعر مسعود سعدسلیمان.
موضوع: مسعود سعد سلیمان، ۵۱۵-۴۳۸ ق. -- نقد و تفسیر
Mas'ud Sa'd salman -- Criticism and interpretation
موضوع: شعر فارسی -- قرن ۵ ق. -- تاریخ و نقد
Persian poetry -- 11th century -- History and criticism

بندی کننده: PIR۲۷
ده بندی دبیر: ۸۴۱/۳۳

شماره ثبت: ۶۰۸۶۸۲

در روی خزان دارم و در دیده بهار

زندگی و شعر مسعود سعد سلیمان

لیلا آقایانی چاوشی

امور هنری: آتلیه سایه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۶۰۰-۲-۷

چاپ اول: ۱۳۹۹ | شمارگان: ۵۰۰ نسخه | بها: ۳۵۰۰ تومان

© ۱۳۹۹ حق نشر محفوظ و مخصوص نشر آنسو است.

بهره برداری و نقل قول بدون ذکر منبع به هر صورتی

بدون اجازه ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

ansoo.pub@gmail.com

www.aansoo.ir

درباره این اثر

جستجو در ادبیات فارسی نشان می‌دهد ادیبان این مرز و بوم گونه‌های مختلف خصیتی و تجربه‌هایی متنوع داشته‌اند؛ ثروتمند و فقیر، باعزت و مجیزگوی اهل سفر و حذر، شوخ طبع و عبوس و... شاید کمتر فرهنگی را بتوان یافت که شاعران و ادیبانی با این میزان از تنوع شخصیتی را در خود جای داده باشد. شاید داین این کثرگی آن باشد که زبان فارسی برای صدها و بیش از هزار سال با فرهنگ و ادب، در گستره گیتی زنده است و همچنان شاعران و ادیبان را در پناه خود می‌پرورد.

مسعود سعد سلمان، از شاعران سده‌های نخست هجری در ایران، شاعری خاص با تجربه‌هایی مخصوص خود است. شاعری که بخش زیادی از زندگی خود را در زندان گذراند و اقبال آن را نیافت که از مداحی شاهان و فرمانروایان بهره‌ای برد. زندانی شدن چنین شاعر خوش‌قریحه‌ای منجر به آفریده شدن برجسته‌ترین نمونه‌های حبسیه در ادبیات فارسی شد. شعرهای او پس از آنکه دیوانش توسط مرحوم غلامرضا رشید یاسینی و مهدی نوریان به شکل تصحیح شده و منقح عرضه شد دوباره در کانون توجه قرار گرفت و در رشته ادبیات و زبان فارسی دانشگاه‌ها در قالب واحدهای درسی به دانشجویان معرفی شد. آنچه پیش‌رو است شرحی از زندگی و معرفی شاعری مسعود سعد همراه با گزیده شعرهای او است که می‌تواند معرفی‌کننده مناسبی برای علاقه‌مندان به شیوه شعری این شاعر پارسی‌گوی باشد.

نشر آنسو

فهرست

۱۳	مقدمه
۱۵	بخش نخست: زندگی و آثار مسعود سعد
۱۷	گفتاری در اوانع زندگی
۱۷	و آثار مسعود سعد
۲۰	تولد مسعود سعد
۲۱	رشد و تربیت مسعود سعد
۲۳	جوانی و اوج کامیابی مسعود
۲۵	زوال دوران طلایی زندگانی مسعود
۳۵	اسارت مسعود سعد
۳۹	مصائب مسعود در حبس
۴۵	رهایی و حبس دوباره شاعر
۵۰	مسعود و آرامش سال‌های پایان عمر
۵۴	شجره سلاطین ممدوح مسعود سعد
۵۴	سیف‌الدوله ابوالقاسم محمود بن ابراهیم
۵۶	سلطان ابراهیم غزنوی

۵۷	سلطان علاءالدوله مسعود
۵۹	عضدالدوله شیرزاد
۶۱	ملک ارسلان
۶۳	سلطان بهرامشاه
۶۵	رفیقان و همدردان مسعود در زندان
۷۶	اخلاق مسعودسعد
۸۰	شعر مسعودسعد
۸۴	ایضاح قالیچهدار، شعری دیوان مسعودسعد
۸۵	قصید
۸۵	ترکیب‌بند، ترجیع‌بند
۸۷	مسمط
۸۷	مثنوی
۸۸	قطعه
۸۹	غزل
۹۰	رباعی
۹۱	ابتکارات مسعودسعد
۹۱	الف. شهر آشوب
۹۳	ب. مستزاد
۹۴	ج. نام ماه‌ها و روزها
۹۴	مضامین اشعار مسعود
۹۵	مدح
۹۵	هجو و هزل
۹۶	تغزل

۹۸	بند و اندرز و حکمت
۹۹	توصیف
۱۰۲	مرثیه
۱۰۳	حبسیه
۱۰۹	صنایع شعری دیوان مسعود
۱۰۹	صنایع لفظی:
۱۰۹	جذال
۱۱۰	موازنه
۱۱۰	صنایع معنوی
۱۱۰	تنسیق سبک و تخیل
۱۱۱	حسن تعلیل
۱۱۱	مراعات نظیر
۱۱۲	علم و حکمت در شعر مسعود
۱۱۵	مفاهیم دینی در اشعار مسعود سعد
۱۱۶	تأثیرپذیری مسعود از دیگر شاعران
۱۲۳	زبان شعر مسعود
۱۲۶	صبغه اقلیمی در شعر مسعود
۱۲۷	مسعود و نثر
۱۲۸	یادداشت‌ها
۱۴۲	بخش دوم: گزیده شعر مسعود سعد سلمان
۴۵	قصاید
۱۷۱	دیگر قالب‌های شعری
۱۸۱	منابع و مأخذ